

SÈRIE 1

Exercici 1. Opció A Sopa Campbell's, d'Andy Warhol	5 punts
Esquema d'anàlisi	1 punt
Context cronològic, històric i cultural	1 punt
<p>Cronologia: 1965 [S'admet anys 60]</p> <p>Context històric i cultural: [un mínim de 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Període posterior a la Segona Guerra Mundial. • Fets destacables: Guerra del Vietnam; Guerra dels Sis Dies entre Israel i Egipte; Invasió de la Bahía de Cochinos a Cuba [1961]; Crisi dels Míssils entre Cuba i els EUA [1962]; Revolució Cultural a la Xina [1966]; Maig Francès [1968] i Primavera de Praga [1968] • Dos grans blocs polítics sustentats per l'OTAN i el Pacte de Varsòvia. Guerra Freda. • Construcció del Mur de Berlín [1961] • Lluita pels drets civils als EUA [antiapartheid] • John F. Kennedy és assassinat a Dallas [1963] • Concili Vaticà II [1965] • L'home arriba a la Lluna [1969] • Trasllat del mercat artístic d'Europa [París, Berlín, Londres] a Nord-Amèrica [Nova York]. • Segones avantguardes: Informalisme a Europa i Expressionisme abstracte als EUA. 	<p>0,20</p> <p>0,20c/u</p>

Estil i característiques formals, compositives i tècniques	2 punts
<p>Estil: <i>pop art</i></p> <p>Característiques: [un mínim de 5]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fidelitat a l'original • Predomini del dibuix, amb una línia negra que delimita la imatge. • Representació frontal amb un cert engany visual que permet visualitzar la part superior de l'envàs. • Canvi dels colors originals del producte, utilitzant colors llampants com ara el taronja, el verd, el groc pàl·lid, el blau turquesa i el lila. • Colors purs i plans sense clarobscur. • Reacció figurativa enfrontada a l'Expressionisme abstracte. <p>Técnica: acrílic i serigrafia sobre tela.</p>	<p>0,25</p> <p>0,35 c/u</p>
Tema, significat i funció	1 punt
<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'obra mostra una simple llauna de sopa Campbell's, producte habitual en els supermercats nord-americans des del 1962. Objecte de consum aliè als pressupòsits estètics i conceptuals de l'obra d'art. <p>Significat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fer de la representació d'un objecte quotidià una nova icona de l'art del segle XX. • Joc irònic sobre la societat nord-americana de consum. • Crítica des dels pressupòsits del moviment <i>underground</i>. • Superació dels temes dramàtics de la postguerra. <p>Funció:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reproduir de manera seriada una obra feia que el concepte d'obra única i irrepetible esdevingués un fet secundari en el món de l'art trencant amb la tradició. • Banalització, dessacralització de l'obra d'art. 	<p>0,20</p> <p>0,40</p> <p>0,40</p>

OPCIÓ B. <i>Eros i Psique</i>, d'Antonio Canova	5 punts
Esquema d'anàlisi	1 punt
Context cronològic, històric i cultural	1 punt
Cronologia: 1787-1793 [S'admet finals del segle XVIII].	0,20
Context històric i cultural: [un mínim de 4]	0,20 c/u
<ul style="list-style-type: none"> • Revolució Francesa [1789]. • Moren a la guillotina Lluís XVI i la seva esposa Maria Antonieta [1793]. • Rebuig de l'absolutisme monàrquic. A Espanya, regnat de Carles IV. • Il·lustració. • Trencament amb les formes carregades del Barroc. • Valoració de la cultura i l'art clàssic. Johann Joachim Winckelmann: <i>Història de l'art de l'antiguitat</i> [1763]. • En les arts: Neoclassicisme pictòric [David]; escultòric [Canova, Thorvaldsen]. • Roma centre de les arts. Grand Tour. 	

Estil i característiques compositives, formals i tècniques	2 punts
<p>Estil: Neoclassicisme.</p> <p>Característiques formals: [un mínim de 5]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Escultura exempta d'embalum rodó. • Manca de policromia. S'afirmava erròniament que a la Grècia clàssica es valorava la puresa blanca del marbre. • Composició dinàmica amb la utilització de diagonals per influència encara del Barroc. • Voluntat de moviment amb postures contraposades. • Compositivament, el petó queda encerclat pels braços de Psique. • Trencament de la fredor i l'estatisme neoclàssics. Sensualitat. • Relació més volguda que real amb l'estatuària grega. <p>Material:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marbre. L'artista va aconseguir transformar una pedra dura com és el marbre en una textura suau i delicada, gràcies al fet que, una vegada acabada l'obra, la va polir amb pedra volcànica i la va banyar en calç i àcid, per donar la sensació de més realisme anatòmic. 	<p>0,25</p> <p>0,35 c/u</p>
Tema, significat i funció	1 punt
<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mite d'Eros i Psique, tal com el narra l'escriptor Apuleu a <i>L'ase d'or</i>. [Cal explicar la història]: Eros, déu de l'amor, es va enamorar de Psique, la bella i capriciosa filla d'un rei d'Àsia. Per seduir-la, Amor [Eros] li va construir un palau, on anava cada dia a contemplar-la. Un dia, espantada per la seva presència, Psique li va tirar la cera d'una espelma al rostre, fet que va enfurismar Amor [Eros]. Desolada, Psique va recórrer a un oracle de Venus, que li va imposar tres condicions per recuperar el seu amor, l'última de les quals consistia a recollir l'atuell de Proserpina, que contenia el secret de la bellesa. Curiosa, Psique va obrir l'atuell, per la qual cosa va ser castigada a submergir-se en un son profund del qual no es despertaria fins que Amor [Eros] la besés. 	<p>0,60</p>

Significat:	0,20
<ul style="list-style-type: none">• La intensitat del moment escollit per Canova fa que el simple gest anecdòtic es converteixi en imatge paradigmàtica de l'amor.• Símbol de la passió carnal i de l'amor pur.• Recerca d'un ideal de bellesa.	
Funció:	0,20
<ul style="list-style-type: none">• Decorar el saló de Lord Cawdor. L'escultura va arribar a mans de Napoleó després que fos robada del seu emplaçament original pel mariscal Marat.	

Exercici 2. Obra 1. Aqüeducte de les Ferreres (Pont del Diable). [Tarragona]	5 punts
a) Situeu l'obra en el seu context cronològic, històric i cultural corresponent	1 punt
<p>Cronologia: Segle I aC. [Probablement entre 24-22 aC, durant l'estada d'Octavi a Tàrraco]</p> <p>Context històric i cultural: [un mínim de 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • La societat urbana romana feia un elevat consum d'aigua. • A banda de les necessitats vitals (cuina, beguda) estava socialitzat el costum dels banys [termes], a banda d'altres necessitats (reg de jardins sagrats). • El segle I aC veu la plena romanització de Tàrraco, elevada a la categoria de colònia (= ciutat romana) per Juli Cèsar. • Octavi, des de Tàrraco, dirigeix la conquesta-pacificació definitiva d'Hispania. • Tarragona estarà assortida per tres aqüeductes. El Pont del Diable és un d'ells, possiblement el més antic que rep les aigües del riu Francolí. 	<p>0,20</p> <p>0,20 c/u</p>
b) Digueu a quin estil pertany l'obra i esmenteu QUATRE característiques formals, conceptuals o tècniques de l'escultura romana.	1 punt
<p>Estil: S'admetrà <i>estil romà tardorepublicà</i> i <i>estil romà altimperial</i>.</p> <p>Característiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potenciació del monument: arcs de triomf, columnes commemoratives • Potenciació dels relleus [Ara Pacis Augustae] • Realisme en els retrats • Retrats de mig cos, de cos sencer i eqüestres. • Temàtiques mitològiques. • Còpies en marbre d'obres gregues. • Materials: marbre i, en menor mesura, bronze. 	<p>0,20</p> <p>0,20 c/u</p>

c) Esmenteu CINC característiques estructurals, materials o tècniques d'aquesta obra.	1 punt
<p>Característiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dimensions: 26 metres d'alçada x 249 metres de llargada • Pedra local, tallada en aparell rústic isòdom (pilars). • Originalment recoberta parcialment d'estuc. • El canal d'aigua (<i>specus</i>) de 80 cm d'ample transcorria per la part superior, possiblement entubat. • L'obra s'estructura en dos nivells d'arcs de mig punt, tots de la mateixa llum, per bé que d'alçada diferent en adaptació de la topografia. • El conjunt està construït amb carreus en sec, és a dir, sense utilitzar cap mena d'argamassa o de material aglutinant • Els carreus presenten forma d'encoixinat, excepte les dovelles dels arcs, que són llises. • L'aigua es depurava al <i>castellum aquae</i> [torre de l'aigua] i després es distribuïa per la ciutat per mitjà de canonades de plom. • Funcionalitat, monumentalitat. 	0,20 c/u
d) Expliqueu el significat i funció d'aquesta obra	1 punt
<p>Significat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'obra manifesta el poder i l'eficàcia de Roma. Manifesta als autòctons la importància i els beneficis d'acceptar aquest poder. Als romans els recorda la grandesa de Roma. <p>Funció:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obra eminentment pràctica. Salva una vall mitjançant un pont gran i elegant, permetent que el llarg canal estalviï una complicació topogràfica (drecera), sense alterar el pendent necessari per mantenir la pressió d'aigua. • Abastir d'aigua la capital de la Tarraconense. 	0,50 0,50

e) Esmenteu CINC característiques de l'ordre dòric	1 punt
<ol style="list-style-type: none">1. Columna sense base2. La columna reposa sobre un estilobat i una estereòbata3. Fust estriat4. Entaulament amb arquitrau llis, fris i cornisa.5. Fris amb mètopes i tríglifs6. Cornisa amb frontó7.	0,20 c/u

Exercici 2. Obra 2. Capella dels Scrovegni o de l'Arena, de Giotto	5 punts
a) Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent	1 punt
Cronologia: 1304-1306 [S'accepta segle XIV]	0,20
Context històric i cultural [un mínim de 4]	0,20 c/u
<ul style="list-style-type: none"> • Al segle XII, feudalisme, religió i monarquia van marcar les pautes d'una societat que, gràcies al creixement demogràfic i al perfeccionament dels mètodes agrícoles i comercials, va iniciar un període d'expansió amb un objectiu clarament unificador i universalista. Prova d'això és el fenomen de les croades i el pelegrinatge. • Aquest procés de creixement i millora va culminar al llarg del segle XIII, període de prosperitat econòmica i comercial que va permetre la puixança dels burgs i de les ciutats, així com el sorgiment de la nova classe social de la burgesia, el poder de la qual va arribar precedit de l'enriquiment mercantil. • Aquest nou grup social va facilitar que la cultura, fins aleshores dominada pels monestirs rurals, passés a mans dels ordres mendicants de les ciutats. • Franciscans i dominics, principalment, van fer escoles i, més endavant, universitats, que van esdevenir grans centres d'ensenyament intel·lectual, artístic i cultural d' Europa. • L'expansió econòmica dels segles anteriors es va veure interrompuda sobtadament a mitjan segle XIV per la denominada crisi de la Baixa Edat Mitjana. La fam, les guerres i les epidèmies (pesta negra del 1348) van significar el daltabaix demogràfic i econòmic de les ciutats europees. • Paral·lelament es va iniciar un nou corrent de pensament, l'Humanisme, que va donar lloc a una visió del món basada en l'experiència individual de l'ésser humà i en la reflexió crítica, dos dels pilars fonamentals de l'època renaixentista. 	

b) Digueu a quin estil pertany l'obra i esmenteu QUATRE característiques formals, conceptuals o tècniques de l'escultura d'aquest estil	1 punt
<p>Estil: italogòtic (gòtic meridional)</p> <p>Característiques formals i conceptuals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Preeminència de la temàtica i la funció religiosa. • Incipient temàtica profana. • Estilització i arrodoniment de les formes • Elegància de moviments • Naturalisme expressiu • Volumetria dels vestits i els cossos. • Progressiu alliberament de la subordinació al marc i espai arquitectònic per passar a assolir un gran protagonisme com a principal element d'ornamentació de les façanes de les esglésies i catedrals amb una certa intencionalitat didàctica. 	<p>0,20</p> <p>0,20 c/u</p>

c) Esmenteu CINC característiques formals, compositives o tècniques de l'obra	1 punt
<p>Característiques formals i compositives</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formes tancades o dibuixades Algunes escenes estan destruïdes, altres han perdut el seu color primitiu. S'hi han trobat poques sinòpies [dibuixos en vermell fets sobre el blanquejat del revestiment del mur amb morter, ciment o calç, com a preparació prèvia a l'execució del fresc]. • Les pinzellades són homogènies, tot i que Giotto va comptar amb l'ajuda de deixebles que van seguir fidelment les indicacions del mestre. Es pot apreciar la representació dels vels transparents i de cabells, amb magnífiques gradacions i encertades tonalitats. • Substitució del fons daurat per paisatges i arquitectures que evidenciaven la seva voluntat de crear nous efectes espacials. • L'estudi anatòmic de les figures, que en perfila els contorns a través de la línia, fa que aquestes guanyin una major volumetria corporal, que permet diferenciar amb nitidesa la figura del fons. • Destaca la representació dels seus estats d'ànim mitjançant gestos i expressions. • Seguint l'escola pictòrica de Siena, va mantenir l'ús del pa d'or en les aurèoles dels personatges sants. • No utilitza la perspectiva jeràrquica, comuna en la tradició gòtica. <p>Tècnica: fresc Suport: mur</p>	0,20 c/u

d) Digueu quins són els temes representats en les imatges A i B, i expliqueu el programa iconogràfic, el seu significat i la seva funció	1 punt
<p>Tema A: El judici final Tema B: El prendiment</p> <p>Programa iconogràfic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Comprèn un conjunt de més de quaranta episodis que expliquen els cicles vitals de la Verge Maria i de Jesús, i que es tanquen amb l'escena del judici final. • A la banda superior del mur esquerre, es relata la vida dels pares de Maria: l'anunci d'un àngel a santa Anna de la seva propera maternitat. • Al mur sud de la capella es reproduïx sant Joaquim i santa Anna, que es besen i s'abracen perquè han concebut la Verge Maria: estan acompanyats de diverses dones emmarcades sota un arc de mig punt i d'un pastor a l'esquerra de la imatge. Es tracta de l'anomenada Porta Daurada, una de les portes de Jerusalem. En aquest mateix mur es representa el retir de sant Joaquim entre els pastors, quan encara no coneix la bona nova de la seva propera paternitat i afligit s'ha retirat a les seves terres. • Al mur nord, podem veure diverses representacions de la vida de la Verge, com la presentació al Temple. A la paret esquerra es relaten episodis del naixement i la infància de Jesús, com la fugida a Egipte. Al costat oposat hi podem veure la vida pública, la disputa amb els doctors de la llei, el baptisme al riu Jordà, les noces de Canà, la resurrecció del seu amic Llätzer, l'entrada a Jerusalem i l'expulsió dels mercaders del Temple. Les bandes inferiors d'aquests murs narren la Passió: des de l'oració a l'hort i el petó de Judes a les lamentacions sobre el cos mort de Crist i la seva Resurrecció. • A la paret del fons de la capella es representa una immensa imatge del Judici Final: al centre, el Jutge Universal, un Pantocràtor en un cercle, envoltat d'àngels i de dotze benaurats, asseguts en un tron. • Al registre inferior, unes escenes fantasmagòriques presenten un infern terrible: un enorme dimoni que engoleix un pecador. Judes penjat amb els intestins que li surten del cos i figures que es recargolen de dolor. Damunt de Judes apareixen tres usurers, que penjen de les cordes les seves bosses i a l'esquerra un pagès amb un sac de diners sobre la seva esquena. <p>LA RESPOSTA ÉS CORRECTA SI L'ALUMNE CITA DE MANERA GENERAL ELS GRANS TEMES: VIDA DE MARIA, VIDA DE JESÚS, PASSIÓ DE CRIST AMB ALGUNS EXEMPLES.</p>	<p>0,10 [0,05 c/u]</p> <p>0,50</p>

<p>Significat</p> <ul style="list-style-type: none"> • El tema de l'avarícia apareix representat en el programa iconogràfic de la capella. Giotto va pintar catorze al·legories de vicis, al costat esquerre, i al·legories de virtuts, al dret, a les bandes inferiors dels murs. El missatge podria ser “els vicis condueixen a l'infern i les virtuts a la salvació”. • La iconografia d'aquests frescos té el seu origen en el Nou Testament i en les tradicions apòcrifes de la <i>Llegenda Àuria</i> de Jacopo da Varazze: es refereixen a la Verge, a santa Anna i sant Joaquim, els seus pares, i a l'Evangelí apòcrif conegut com de sant Jaume. <p>Funció</p> <ul style="list-style-type: none"> • La Capella dels Scrovegni, anomenada també Capella de l'Arena perquè està situada sobre un amfiteatre, és especialment valorada pels grups de frescos atribuïts a Giotto. Aquesta obra està dedicada a Santa Maria de la Caritat i va ser encarregada per Enrico Scrovegni entre els anys 1304-1306 amb la finalitat d'allotjar les restes mortals del seu pare, Reginaldo degli Scrovegni, el qual havia acumulat un immens patrimoni gràcies a la usura. El fill, Enrico, pretén expiar-ne els pecats perquè la usura estava prohibida per la llei. Segons les disposicions de l'Església, el fet de prestar diners amb alts interessos era un greu pecat, igual que exigir qualsevol mena d'interès pel préstec. 	<p>0,20</p> <p>0,20</p>
<p>e) Establiu la relació entre les següents obres i el seu estil corresponent</p>	<p>1 punt</p>
<p>Santa Sofia de Constantinoble Mesquita de Còrdova <i>Tapís de la Creació</i> <i>Mare de Déu de Sallent de Sanaüja</i></p>	<p>Art bizantí Art islàmic Art romànic Art gòtic</p> <p>0,25 cada encert</p>

Exercici 2. Obra 3. Oració a l'hort de Getsemaní, de Francisco Salzillo	5 punts
a) Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent	1 punt
Cronologia: 1754	0,20
Context històric i cultural [un mínim de 4]	0,20 c/u
<ul style="list-style-type: none"> • En el S. XVIII, plena estructura d'Antic Règim. Monarquia absoluta, societat estamental, economia en evolució, però encara en bona part de subsistència. • Predomini absolut del cristianisme en les societats europees, el catolicisme, en concret al sud. • La ciutat de Múrcia romangué fidel a Felip V en la Guerra de Successió, cosa que la salvà dels estralls del conflicte i d'accions repressives posteriors. • La política il·lustrada de les autoritats, especialment del bisbe, varen permetre una expansió econòmica important (millora i expansió dels regadius, xarxa viària). • En la societat catòlica de l'antic règim, eren molt importants les manifestacions públiques de la Fe. En aquest sentit, les confraries urbanes competien entre elles per mostrar els millors elements visuals de la seva Fe. • Les processons de Setmana Santa adquirien no només una dimensió de testimoni social de religiositat, sinó un motiu de competició entre gremis i col·legis. 	

b) Digueu a quin estil pertany l'obra i esmenteu QUATRE característiques formals o conceptuals de la pintura d'aquest estil.	1 punt
<p>Estil: Barroc. [S'admet Barroc amb influència Rococó, o Rococó].</p>	0,20
<p>Característiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temàtiques religioses i retrat a Espanya i Roma; mitològiques a Flandes; burgeses [paisatge, interiors burgesos i rurals] a Holanda; al·legòriques als països catòlics i protestants... • Tendències: Classicisme; Barroc, Naturalisme, Realisme • Característiques formals i compositives <ul style="list-style-type: none"> - Formes obertes o pictòriques - Composicions unitàries - Composicions profundes - Composicions obertes o centrífugues - Ús de les diagonals i les línies corbes - Ús expressiu dels colors - • Abundància de mestres de qualitat a tota Europa occidental. • Predomini de la tècnica de l'oli sobre llenç en la pintura de cavallet, del fresc en la mural • Figures més definides pel color i la llum que no pas per la línia. • Ús de la perspectiva aèria. • Gust per l'exaltació dramàtica dels personatges. 	0,20c/u

c) Esmenteu CINC característiques formals, compositives o tècniques d'aquesta obra.	1 punt
<p>Característiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Figures de mida natural. Pes total 300 Kg. aprox. • Realisme representatiu • Materials diversos • Policromia • Talla de fusta • Multifacial • Embalum rodó • Està compost de dos grups: l'Àngel amb Crist, aquest en una imatge de vestir, i tres apòstols dormint. És, sens dubte, l'obra més coneguda de Salzillo i la que traspua més sensualisme per la figura de l'Àngel i l'expressió de Crist. Les figures dels apòstols, en contraposició, són d'un gran realisme. • El conjunt es completa amb una palmera que conté, entre les seves branques, el calze de la Passió. • Aquest grup de tres figures destaca per l'enginyós estudi de les actituds: Sant Joan dorm profundament sobre el seu braç estès; sant Jaume descansa en actitud descuidada i sant Pere, amb l'espasa a la mà, està també dormint però amb actitud d'alerta. Els tres creen una composició dinàmica i alhora unitària en relació amb el grup principal. L'àngel, en la seva sensualitat ens recorda un Apol·lo cristianitzat, semblant a les imatges de sant Sebastià dins la iconografia religiosa. <p>Tècnica:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Destaca la talla de les figures així com la policromia dels vestits i objectes. • Demostra una tècnica molt acurada en l'encarnat, de gran suavitat en la cara, el cos i els braços, sobretot de l'àngel. • En el Crist s'observa una certa morbidesa groc/violeta, que accentua l'expressió angoixada, i en les cares dels apòstols expressa un gran realisme popular. 	0,20 c/u

Funció: <ul style="list-style-type: none"> • Processional • L'obra es mostra en el context més idoni i manifesta tot el seu sentit artístic, estètic i religiós, quan surt en l'anomenada Processó de Salzillo, la matinada del Divendres Sant, i Múrcia es converteix en un museu en moviment. 	0,20
e) Esmenteu CINC obres pictòriques renaixentistes i el nom dels seus autors	1 punt
<p>Botticelli: <i>Naixement de Venus; Naixement de la Primavera</i> Rafael: <i>L'Escola d'Atenes</i> Leonardo: <i>La Marede Déu de les roques, La Gioconda...</i> Miquel Àngel: <i>Volta de la Capella Sixtina; Judici Final...</i> El Greco: <i>L'enterrament del senyor d'Orgaz...</i></p> <p>I altres pintors renaixentistes...</p>	0,20 c/u

SÈRIE 5

Exercici 1. Opció A, El Jurament dels Horacis	5 punts
Esquema d'anàlisi	1 punt
Espai cronològic, històric i cultural.	1 punt
<p>Cronologia: 1784.</p> <p>Context històric i cultural [un mínim de 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regnat de Lluís XVI. • Absolutisme il·lustrat: Tot per al poble però sense el poble. • Període convuls i d'agitació social, cinc anys abans de la Revolució Francesa (1789). • Il·lustració. • Neoclassicisme com a imatge dels ideals de la Il·lustració.. • L'enciclopèdia: D'Alambert i Diderot... <ul style="list-style-type: none"> - Difusió i sistematització del saber. - Funció social del pensament humà: progrés material i moral de la societat. • A Espanya regnat de Carles III i Carles IV. <ul style="list-style-type: none"> - Goya i la Acadèmia de San Fernando - Goya pintor de Cort [1789] - Gaspar Melchor de Jovellanos 	<p>0,20</p> <p>0,80 [0,20 c/u]</p>
Estil i característiques formals i compositives	2 punts
<p>Estil: Neoclassicisme.</p> <p>Característiques formals i compositives: [un mínim de 6]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Equilibri compositiu. • Perfecta integració de les figures dins de l'espai arquitectònic. • Claredat expositiva. • Subordinació del color al dibuix. 	<p>0,20</p> <p>1,80 [0,30 c/u]</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Perfecte modelat anatòmic, que recorda a la puresa acadèmica de l'escultura clàssica. • Predomini de la línia recta en els personatges masculins, i la línia ondulada en els femenins: actitud activa versus sentiment <p>Cromatisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predomini de les tonalitats ocres, grises i vermelles. • Tonalitats fosques per al fons, i clares per a les figures. 	
<p>Tema, significat i funció</p>	<p>1 punt</p>
<p>Tema i significat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'obra s'inspira en la tragèdia literària <i>Horaci</i> del dramaturg francès del segle XVII Pierre Corneille, basada al seu torn en el llibre <i>Ab urbe condita</i> de Titus Livi. • Situada la història al segle VII aC, David evoca el moment en el qual els tres germans Horacis –fills de Roma- juren davant el seu pare combatre fins a la mort contra els tres guerrers de la ciutat veïna d'Alba Longa, els germans Curiacis, per decidir quin bàndol vencia la guerra pel control de la Itàlia central. • En un segon pla a la dreta apareixen tres dones que ploren els esdeveniments: de blanc una de les germanes Horaci, casada amb un Curiaci; al seu costat una germana Curiacia, casada amb un Horaci; i en el fons, la mare dels germans Horaci, que cuida als dos fills de l'anterior. <p>Funció:</p> <ul style="list-style-type: none"> • David no va voler reproduir un fet històric, sinó reflectir el culte a les virtuts cíviques més estrictes de l'auto sacrifici estoic, l'honor i la lleialtat, personificades en l'actitud dels Horacis. • Així mateix, en la seva època, alguns van veure reflectides en el quadre les simpaties revolucionàries de l'autor i el profund sentiment del deure a la pàtria que infon l'obra. 	<p>0,60</p> <p>0,40</p>

OPCIÓ B Palau de la Música catalana, de Lluís Domènech i Montaner.	5 punts
Esquema d'anàlisi	1 punt
Espai cronològic, històric i cultural.	1 punt
<p>Cronologia: 1905- 1908.</p> <p>Context històric i cultural [un mínim de 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Consolidació de l'obrerisme. Forta conflictivitat social deguda a les desigualtats de la nova organització industrial, que van portar a una gran vaga general al 1902. • Augment de la força de les organitzacions obreres, creant al 1907 "Solidaritat Obrera" (Federació de sindicalistes, anarquistes i socialistes). • Sorgiment del lerrouxisme. Entre els obrers, augmenta el republicanisme liderat per Alejandro Lerroux (discurs populista, revolucionari i anticlerical). A partir del 1905 el lerrouxisme va anant perdent força. • 1909: Setmana Tràgica • L'any 1911 les quatre diputacions catalanes van presentar una proposta de Mancomunitat. 1912: es va aprovar la llei de Mancomunitats. 1914: es va crear la Mancomunitat de Catalunya. Primer president Prat de la Riba: <ul style="list-style-type: none"> – Creació de noves infraestructures i serveis públics. – Projecte per promoure la llengua i la cultura catalana. – Fundació de l'IEC [Institut d'Estudis Catalans]. <p>Art:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernisme plàstic, arquitectònic i literari contraposat al Noucentisme teoritzat per Eugeni d'Ors. • A Espanya: Generació del 98: Unamuno, Valle-Inclán, Blasco Ibáñez, Pío Baroja, Azorín,...els germans Manuel i Antonio Machado • A Catalunya Simbolisme i Decadentisme: Maragall, Alexandre de Riquer , Adrià Gual...Rusiñol, Enric Granados; Enric Morera.... • Inicis del Noucentisme 	<p>0,20</p> <p>0,80 [0,20 c/u]</p>

Estil, característiques formals i tècniques	2 punts
<p>Estil: Modernisme.</p> <p>Característiques formals, estructurals i espacials. [un mínim de 6]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Solucions a l'estructura molt avançades, amb l'ús dels nous perfils laminats, una estructura central metàl·lica estabilitzada pel sistema de contraforts i voltes perimetrals d'inspiració gòtica i amb l'aplicació de grans murs de vidre. • Integració de totes les arts aplicades: escultura, mosaic, vitrall i forja. • Suport amb columnes de ferro. • Coberta de vidre. • Façana amb arcs i amb grans columnes de maó vermell i ceràmica. <p>Materials:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ceràmica, maons, terrissa; rajola. <p>Espais:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Accessos, l'auditori i escenari. • Tres pisos: platea i dos anfiteatres. • Importància de la llum: claraboia de vidre en forma de cúpula invertida sobre la sala i finestrals al voltant de la sala auditori • Paper important d'integració de les arts, principalment l'escultura en marbre i la ceràmica vidriada. • Valor de les arts aplicades o industrials 	<p>0,20</p> <p>1,80 [0,30 c/u]</p>

Iconografia, significat i funció	1 punt
<p>Iconografia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A la cantonada al·legoria de la cançó popular catalana amb la representació del mon de la llar i del treball i presidit per Sant Jordi, obra de Miquel Blay. • A la façana principal un mosaic amb la Balanguera, flanquejada pels cantaires de l'Orfeó, amb les muntanyes de Montserrat al fons en referència a la Pàtria Catalana. • A l'interior obres de Pau Gargallo amb els bustos d'Anselm Clavé(música popular) i Beethoven (música culta). • A l'escenari figures femenines tocant instruments i escultures de Gargallo representant les <i>Walkiries</i> de Wagner i les Flors de Maig [arbre] 	0,60
<p>Significat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Caràcter simbòlic en referència a la cultura popular i a la Pàtria Catalana, alhora que símbol de la pujança de Catalunya. • Segons paraules de Domenech i Montaner: “ <i>el palau de la Música Catalana serà el temple de l'art català i el palau del nostre renaixement</i>”. 	0,20
<p>Funció:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seu de l'Orfeó Català. • Sala de concerts. 	0,20

Exercici 2. Obra 1.Hermes amb Dionís infant.	5 punts
a) Situeu l'obra en el seu context cronològic, històric i cultural	1 punt
<p>Cronologia: 350-330 a.C [Mitjan segle IV a.C].</p> <p>Context històric i cultural[un mínim de 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Unificació de totes les polis gregues i conquesta de Pèrsia per Alexandre el Gran. • En Filosofia: Plató , Aristòtil i Diògenes. • Els pilars fonamentals de l'art Grec son: l'home, la natura, la raó, l'harmonia i la bellesa.Com deia Protàgores:"l'home és la mesura de totes les coses". • Període dels grans noms de l'estatuària grega: Praxíteles, Escopes i Lisip • ----- 	<p>0,20</p> <p>0,80 [0,20 c/u]</p>
b) Digueu a quin estil pertany l'obra i enumereu QUATRE característiques formals o conceptuals de l'escultura romana	1 punt
<p>Estil: grec postclàssic [s'accepta Grec clàssic]</p> <p>Característiques de l'escultura romana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potenciació del monument –arcs de triomf, columnes commemoratives. • Potenciació dels relleus [Ara Pacis Augustea] • Realisme en els retrats • Retrats de mig cos, de cos sencer i eqüestres. • Temàtiques mitològiques. • Còpies en marbre d'obres gregues. • Materials: marbre i , en menor mida, bronze. 	<p>0,20</p> <p>0,20 c/u</p>

c) Enumereu CINC característiques formals, estructurals o tècniques d'aquesta obra	1 punt
<p>Característiques formals , estructurals i tècniques:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Còpia romana. Original en bronze • Cànon anatòmic de set caps • Embalum rodó. <ul style="list-style-type: none"> • Un sol bloc de marbre • Hermes presenta l'aspecte característic de les figures de Praxíteles: esvelt, refinat, elegant i amb una musculatura evident però gens voluminosa. • La composició del cos dibuixa una ondulació que suggereix la de la lletra sigma, d'aquí que hom parli de "<i>sigma praxiteliana</i>" o "<i>corba praxiteliana</i>". • Visió unifacial. Els rostres d'ambdós personatges apareixen en tres quarts. Aquesta posició no resulta fortuïta, sinó que es justifica per la relació que hi ha entre Hermes i el nen i entre aquest i l'objecte que probablement subjectava Hermes amb el braç dret, perdut. • De cara a donar consistència a la figura de l'adult, aquesta es recolza sobre un tronc d'arbre parcialment cobert per la capa del déu. • La proporció del cos de Dionís no està perfectament aconseguida encara. Praxíteles sabia que el cap d'un nen és més gran, en relació al cos, que el d'un adult. Però no encerta plenament encara en aquesta proporció. • Com la major part de les figures de marbre antigues, l'obra estava policromada. • Els fragments desapareguts fan que manqui certesa sobre diversos elements. Hermes no duu alguns dels seus atributs: ni el característic barret i sandàlies alades, però sí que duia possiblement una corona vegetal. En el braç dret pot ser que sostingués el caduceu, però també podria sostenir un altre objecte, un instrument vegetal o, com semblaria manifestar l'atractiu que aquest objecte suscita a Dionís, déu del vi, un gotim de raïm. <p>Material:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marbre de Paros 	0,20 c/u

d) Expliqueu el tema representat, el significat i la funció d'aquesta obra.	1 punt
<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hermes, fill de Zeus i Maia, va ser encarregat de protegir Dionís, fill de Zeus i Sèmele, de la venjança d'Hera, esposa del rei dels déus i eternament enfurismada per les infidelitats del seu espòs. Hermes dugué d'incògnit al jove mig germà seu a Tebes, on el rei Atamant i la seva esposa varen criar al futur déu de la joia de viure i el vi. 	0,60
<p>Significat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Les divinitats tradicionals gregues eren vistes com entitats inspiradores d'influències benefactores o perjudicials per als afers humans. La creença amb la textualitat dels mites anava baixant entre les persones cultes, però els mites seguien essent representats tant pel seu interès intrínsec com per la seva manifesta referència metafòrica a l'acció de les potències divines. 	0,20
<p>Funció:</p> <ul style="list-style-type: none"> L'obra es va executar com a ofrena per al temple d'Hera (Heraeum) al santuari de Zeus a Olímpia. A l'antiga Grècia hom considerava aquest santuari un dels indrets més sagrats i venerables de tot el món. Segons la descripció de Pausànies (Segle II), l'obra havia estat encarregada per a commemorar la pau signada entre els d'Elis (polis sota el patronatge de Dionís) i els d'Arcàdia (patronats per Hermes). 	0,20
e) Enumereu CINC tipologies de l'arquitectura romana	1 punt
Temple, circ, teatre, amfiteatre, basílica, termes, ponts, aqüeductes...	0,20 c/u

Exercici 2. Obra 2. El jardí de les delícies	5 punts
a) Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural	1 punt
<p>Cronologia: 1500-1505.[S'admet inicis segle XVI].</p> <p>Context històric i cultural [un mínim de 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flandes territori de la Corona Espanyola. • Regnat de Isabel de Castella i Ferran I d'Aragó. • Roma centre del poder religiós i cultural. • Papat de Juli II de la família Della Rovere [1503-1513]. • Bramante a Roma <ul style="list-style-type: none"> - Tempietto de San Pietro in Montorio sota la comitència del Reis Catòlics. - Projecte de la basílica de Sant Pere, antiga basílica Constantiniana. • Encàrrec a Miquel Àngel del sostre de la Capella Sixtina <p>Política:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Constitució de la Lliga Santa [Estats pontificis, Espanya, Venècia, Anglaterra, Suïssa i l'emperador Maximilià] contra França. • Paper repressor de la Inquisició. • Conquesta de territoris d'ultramar per Espanya i Portugal. Tractat de Tordesillas. 	<p>0,20</p> <p>0,80 [0,20 c/u]</p>

b) Digueu a quin estil pertany l'obra i enumereu QUATRE característiques formals, conceptuals o tècniques de la escultura d'aquest estil	1 punt
<p>Estil: Gòtic [gòtic flamenc]</p> <p>Característiques de l'escultura gòtica</p> <ul style="list-style-type: none"> • L'escultura gòtica es va anar alliberant a poc a poc de les rigideses de la romànica , les d'adaptació a la llei del marc i l'espai arquitectònic però es va mantenir molt lligada a la decoració dels edificis religiosos. • De la mateixa manera que l'arquitectura, l'escultura gòtica va tenir el seu origen a França on durant els segles XII i XIII es van esculpir una gran quantitat d'obres. França va liderar des del principi, també la seva evolució i va ser un model imitat àmpliament a la resta dels països europeus, amb l'excepció d'Itàlia. • Seguint la tradició romànica l'escultura es va convertir en l'element principal d'ornamentació de les façanes: timpans, arquivoltes, muntants, llindes i mainells, que es van omplir de multitud d'estàtues que representaven temes religiosos amb una certa intencionalitat didàctica. • A l'interior dels temples la decoració escultòrica és present en relleus en púlpits i al cor. • Les figures d'aquest període -originàriament policromades- s'humanitzen a través de recursos diferents. <ul style="list-style-type: none"> - Estilització i arrodoniment de les línies - Elegància dels moviments (certa sinuositat) - Captació d'un cert naturalisme en els gestos i en l'expressió dels rostres - Certa preocupació per la corporeïtat i volumetria de cossos i vestimenta - Utilització del <i>contrapposto</i> - Dinamisme compositiu . Inclinaçió lleugera del cos en les figures de la Verge: "<i>hanchement</i>" [maluc]. - Policromia 	<p>0,20</p> <p>0,20 c/u</p>

Materials:

- Pedra, marbre i alabastre

Tipologies:

- Imatges religioses.[Marededéus, apòstols, sants.....]
- Monuments funeraris
- Púlpits

Evolució

- Durant els segles XIV i XV l'escultura es va anar independitzant de l'arquitectura i primer proliferen les escultures-columna i finalment els retaules escultòrics de caràcter monumental i la proliferació d'imatges de devoció exemptes i els sepulcres.

- Aquestes noves tipologies van tenir un gran auge a Flandes, a Castella i a Catalunya i es van utilitzar materials com la fusta, la pedra o l'alabastre, normalment daurats o policromats.. Tant en els retaules com en els monuments funeraris s'observa una major preocupació pel realisme i major interès per la individualització

c) Enumereu CINC característiques formals, compositives o tècniques d'aquesta obra.	1 punt
<p>Característiques formals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Predomini del dibuix. • Gran minuciositat de pinzellada. <p>Llum i color:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estan al servei del missatge: <ul style="list-style-type: none"> - Així els tons blanc, verds i grocs dominen la taula central i la de la esquerra. - En canvi a l'Infern utilitza el vermell i tonalitats més opaques i fosques, sobretot en la segona i tercera franja, per expressar la por i el terror. <p>Característiques compositives:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conjunt format per tres taules [tríptic]. • La de l'esquerra [El Paradís] al igual que la central [pròpiament el Jardí de les delícies] s'articulen al voltant d'un eix central: composició simètrica, fet menys evident a la taula de la dreta [l'Infern]. • Composició en grups individualitzats. • Composició , tant a la taula central com a les taules laterals, en franges paral·leles que permet una gran profunditat visual. • Línia de l'horitzó alta per facilitar la correcta visió de tots els elements. <p>Tècnica:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oli sobre taula. 	0,20 c/u

d) Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra.	1 punt
<p>Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A la taula central el pintor escenifica un dels set pecats capitals: la luxúria. <ul style="list-style-type: none"> - Apareixen un gran nombre de dones i homes despullats amb actituds lascives i sexuals evidents, que s'acompanyen de fruites silvestres com les cireres, els gerds, les maduixes o el raïm, símbols de la luxúria; les pomes que simbolitzen els pits de la dona, i els peixos, que son una al·legoria fàl·lica. - En un segon pla, al voltant del llac de la Joventut, giren els vicis i al fons es representa l'estany de l'adulteri. • A la taula de l'esquerra s'hi representa la creació d'Eva- origen del pecat - amb Adan. • A la taula de la dreta s'hi presenten els càstigs de l'Infern, habitat per criatures grotesques i ple de maquines de tortura. • Quan el tríptic es tanca, les dues taules laterals, pintades en grisalla, formen la imatge del tercer dia de la creació del mon, representat dins una esfera de vidre com a símbol de la fragilitat. • A dalt a l'esquerra Déu Pare sosté un llibre amb la inscripció: "Ell ho va dir i tot es va fer. Ell ho va manar i tot va ser creat". 	0,60
<p>Significat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • El tríptic mostra de manera al·legòrica que els plaers de la vida son efímers i que les conseqüències de deixar-s'hi portar son el sofriment, la desgracia i la impossibilitat de ser feliç. 	0,3 0
<p>Funció:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didàctica i moralitzant. 	0,10

e) Definiu QUATRE d'aquests CINC termes: políptic, grotesc, volta de canó, planta de creu grega, intradós.	1 punt
<p>políptic: retaule de pintura, escultura o orfebreria que està format per més de tres compartiments, que s'articulen sobre un de central de manera que es poden tancar com un llibre.</p> <p>grotesc: motiu decoratiu, molt emprat en el Renaixement, format per éssers fantàstics, vegetals i animals entrelaçats i combinats entre si.</p> <p>volta de canó: volta la coberta de la qual és generada per una mitja circumferència.</p> <p>planta de creu grega: planta en forma de creu, normalment d'una església, en la qual els quatre braços que la configuren tenen la mateixa mida.</p> <p>intradós: superfície còncava i interior d'una volta o d'un arc.</p>	0,25 c/u

Exercici 2. Obra 3.San Lorenzo [Florència], de Filippo di Ser Brunelleschi	5 punts
a) Situeu l'obra en el seu context cronològic, històric i cultural	1 punt
<p>Cronologia: 1421-1470.</p> <p>Context polític i cultural [un mínim de 4]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mosaic polític de petites ciutats-estats: Florència, Pisa, Milà, Màntua. • Poder en mans d'aristòcrates o banquers: els Mèdici a Florència. • Crisi del Papat controvèrsia sobre el Papat d'Avinyó a França i el Gran Cisma •Florència centre polític i cultural. • Florència en la formulació d'un nou llenguatge: <ul style="list-style-type: none"> - Cúpula de Santa Maria dei Fiori de Brunelleschi - Porta del Paradís del Baptisteri de Florència de Ghiberti - <i>La Trinitat</i> de Massaccio a Santa Maria Novella • Cultura Humanista: revisió crítica dels valors medievals que va donar com a resultat una revaloració dels valors de l'antiguitat clàssica. • Antropocentrisme • Aparició del mecenes. L'art com signe d'ostentació i poder • L'artista deixa de ser considerat un artesà membre d'un gremi per passar a tenir consideració d'intel·lectual. 	<p>0,20</p> <p>0,80 [0,20 c/u]</p>

b) Digueu a quin estil pertany l'obra i enumereu QUATRE característiques formals o conceptuals de la escultura d'aquest estil.	1 punt
<p>Estil: Renaixement</p> <p>Característiques de l'escultura Renaixentista</p> <p>[S'admeten característiques del Quattrocento i Cinquecento]</p> <p>Característiques de la escultura renaixentista:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tècnica: Escultura d'embalum rodó i relleu • Materials: Marbre i bronze. A Espanya: fusta daurada i policromada. • Tipologies: Religiosa, civil [retrat i retrat eqüestre], monuments funeraris, cantories, púlpits... <p>Característiques formals escultura Quattrocento:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proporcionalitat • Cànon de 9 caps • <i>Contrapposto</i> <p>Característiques formals escultura Cinquecento:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forma serpentinata • Utilització de varis blocs de material • Multifacialitat [múltiple punts de vista] • Cànon allargat <p>Tipologies:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Religiosa; històrica, retrat, retrat eqüestre, monuments funeraris. 	<p>0,20</p> <p>0,20c/u</p>

<p>c) Observeu les imatges i digueu el tipus de planta, elements de suport, de cobertes, les proporcions i el nom dels espais amb les lletres A,B,C,D,E i F.</p>	1 punt
<p>Planta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creu llatina, articulada en tres naus i capelles laterals, transsepte i absis central flanquejat per dues sagristies. Nau central doble d'alta i ampla que les laterals. 	0,20
<p>Elements de suport:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Columnes d'ordre corinti que mitjançant un curiós entaulament fragmentat, suporten arcs de mig punt. • Arcs de mig punt separen la nau central de les naus laterals. • A sobre s'hi disposa un mur amb obertures. 	0,20
<p>Cobertes :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Coberta de la nau central plana amb cassetons. • Al creuer hi ha una cúpula semiesfèrica sobre petxines. • A les laterals voltes bufades. 	0,20
<p>Proporcions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Importància del mòdul generador de l'espai 	0,10
<p>A: Sagristies B: Creuer C: Transsepte D: Nau central E. Naus laterals F:Capelles.</p>	0,30 [0,05 c/u]

